

UDK: 13.00.02

TIBBIYOTDA FARMATSEVTIK PEREPARATLANING PEDAGAGIK TAHLILI

Tojiboyeva Shaxzoda Anvarjon qizi, Ibodolloyev Hikmatullo Ziyodullo o'g'li
Samarqand davlat tibbiyot universiteti, Farmatsiya fakulteti talabasi.

Tashanov Odilboy Safar o'g'li

Samarqand davlat tibbiyot universiteti. Uzbekistan,

E-mail: odilboy199626@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14846620>

Annotasiya: Tibbiyotda farmatsevtika vositalarining pedagogik tahlili bemorlarning salomatligi va hayot sifatini yaxshilash uchun dori vositalaridan samarali va xavfsiz foydalana oladigan malakali mutaxassislarini tayyorlashda asosiy o'rin tutadi. Dori vositalarining kimyoviy, farmakologik va klinik jihatlarini mukammal tushunish asosida bo'lajak shifokorlar tibbiy muammolarni samarali hal qila oladilar va zamonaviy tibbiyot amaliyoti qiyinchiliklariga dosh bera oladilar.

Kalit so'zlar: Qo'llash dozalari, ehtiyot choralari, Klinik amaliyot ,klinik stsenariylarda

PEDAGOGICAL ANALYSIS OF PHARMACEUTICAL PREPARATIONS IN MEDICINE

Abstract: Pedagogical analysis of pharmaceuticals in medicine plays a key role in the training of qualified specialists who can effectively and safely use drugs to improve the health and quality of life of patients. On the basis of a perfect understanding of the chemical, pharmacological and clinical aspects of drugs, future doctors will be able to effectively solve medical problems and cope with the difficulties of modern medical practice.

Keywords: dosage of application, precautions, clinical practice, in clinical scenarios

ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИХ ПРЕПАРАТОВ В МЕДИЦИНЕ

Аннотация: В медицине педагогический анализ фармацевтических препаратов занимает центральное место в подготовке квалифицированных специалистов, способных эффективно и безопасно использовать лекарственные средства для улучшения здоровья и качества жизни пациентов. Основываясь на прекрасном понимании химических, фармакологических и клинических аспектов лекарств, будущие врачи могут эффективно решать медицинские проблемы и справляться с трудностями современной медицинской практики.

Ключевые слова: дозировка применения, меры предосторожности, клиническая практика ,в клинических сценариях

KIRISH

Tibbiyotda farmatsevtika vositalarining pedagogik tahlili: o'quv jarayonining asosiy jihatlarini

Farmatsevtika zamonaviy tibbiyotda markaziy o'rin tutadi, shifokorlarni turli kasalliklarni davolash, oldini olish va davolash uchun vositalar bilan ta'minlaydi. Biroq, ushbu vositalardan samarali foydalanish uchun ularning kimyoviy tarkibi, ta'sir mexanizmlari, ko'rsatmalari,

kontrendikatsiyasi va foydalanish usullarini to'liq tushunish kerak. Shu nuqtai nazardan tibbiyotda farmatsevtikaning pedagogik tahlili o'quv jarayonining asosiy elementiga aylanadi.

ASOIIY QISM

Farmatsevtika vositalarining pedagogik tahlili sharhi

1. Kimyoviy tarkibi va farmakologik xossalari asoslari: Birlamchi vazifa dorilarning tuzilishi va kimyoviy tarkibini o'rganishdir. Tibbiyot talabalari kimyoviy birikmalar inson tanasiga qanday ta'sir qilishini va ular asosida qanday ta'sir mexanizmlarini tushunishlari kerak. Bu farmakodinamika va farmakokinetikani o'rganishni o'z ichiga oladi - preparatning organizm bilan o'zaro ta'siri va uning metabolizmi jarayonlari.

2. Ko'rsatmalar va qarshi ko'rsatmalar: Treningning muhim jihati - bu muayyan dori vositasini qachon va qanday sharoitda qo'llash maqsadga muvofiqligi to'g'risida bilimlarni olishdir. Talabalar bemorlar uchun xavflarni minimallashtirish uchun klinik vaziyatlarni tahlil qilishni, ko'rsatmalarni aniqlashni va kontrendikatsiyalarni ko'rib chiqishni o'rganishlari kerak.

3. Qo'llash dozalari va usullari: Dori vositalaridan samarali foydalanish dozalash qoidalarini va ularni qo'llashning turli usullarini bilishni talab qiladi: og'iz, in'ektsiya, topikal va boshqalar. Ushbu jihatlarni tushunish dori vositalarini klinik amaliyotda to'g'ri va xavfsiz ishlatish uchun zarurdir.

4. Noxush hodisalar va ehtiyot choralari: Talabalar davolanish paytida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan salbiy dori ta'sirini baholash va boshqarishga tayyor bo'lishlari kerak. Bu xavflarni minimallashtirish va bemorlarga tegishli yordam ko'rsatish uchun strategiyalarni ishlab chiqishni o'z ichiga oladi.

5. Klinik amaliyot va bilimlarni integratsiyalashuvining roli: O'qitishning muhim jihatlaridan biri farmatsevtika haqidagi nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalar bilan uzviy bog'lashdir. Talabalar o'z bilimlarini hayotdagi klinik stsenariylarda qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishlari kerak, bu esa tushunish va kasbiy malakani oshiradi.

XULOSA

Tibbiyotda farmatsevtika vositalarining pedagogik tahlili kelajakdagi shifokorlarni dori vositalarini samarali va xavfsiz qo'llash ko'nikmalarini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, farmatsevtika fanini o'qitishda nazariy bilimlarni amaliy klinik stsenariylar bilan uzviy bog'lash talabalar bilimni chuqurlashtirish va ularning kasbiy malakasini oshirishga yordam beradi. Shuningdek, dori vositalarining kimyoviy tarkibi, farmakologik xususiyatlari, qo'llash dozalari va kontrendikatsiyalarini puxta o'zlashtirish, noxush hodisalarni oldini olish va xavfsiz davolash amaliyotini ta'minlashda asosiy omil bo'lib xizmat qiladi. Kelgusida farmatsevtika ta'limini yanada takomillashtirish uchun interaktiv metodlar va klinik stsenariy asosida o'qitish uslublarini kengroq joriy etish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. A.N. Bashkatov, E.A. Genina, L.Ye. Dolotov, A.B. Pravdin, V.V. Tuchin. Общй биофизический практикум. Izd. Saratovskogo Universiteta, 2011.
2. Yu.A.Vladimirov, A.Ya.Potapenko. Физико-химические основы фотобиологических процессов: Uchebnik dlya vuzov, 2-ye izd., pererab. i dop. - M.:Drofa, 2006. - 285 s.
3. I.V.Savelyev. Umumiy fizika kursi I Tom. O'qituvchi-nashriyoti. Toshkent. 1976.
4. A.N.Remizov. Tibbiy va biologik fizika. O'zbekiston milliy entsiklopediyasi. – T.:2005, - 590 b.
5. Umarov S.X., Bozorov E.X., Jabborova O.I.. Tibbiy texnika va yangi tibbiy texnologiyalar ; - Toshkent; "Iqtisod-Moliya", 2019.-216 b.

6. Lapasovna A. M., O'G'Li T. O. S., Anvarovich C. A. ZAHARLI METALL KATIONLARINI MINERALIZATDAN ANIQLASH. SURMA VA UNI BIRIKMALARI //Research Focus. – 2024. – Т. 3. – №. 11. – С. 143-145.
7. Begmat o'g'li O. J., Asqarjon o'g'li E. F., Safarovich T. O. DORI VOSITALARINING ZAMONAVIY TAHLIL USULLARI //Journal of new century innovations. – 2024. – Т. 49. – №. 1. – С. 75-77.
8. Дониёрова С. О. и др. ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ОБОСНОВАНИЕ СОСТАВА ГРАНУЛ НА ОСНОВЕ СУХОГО ЭКСТРАКТА СОЛОДКИ //World scientific research journal. – 2024. – Т. 23. – №. 1. – С. 91-93.
9. Ташанов О. С., Советов К. Т. ЛЕКАРСТВЕННЫЕ РАСТЕНИЯ, ИСПОЛЬЗУЕМЫЕ В КАЧЕСТВЕ СРЕДСТВ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ СЛИЗИСТОЙ ОБОЛОЧКИ РТА //Research and Publications. – 2023. – Т. 1. – №. 1. – С. 42-45.
10. Ziyadullayev A. O., Eshtemirova M. Z., Tashanov O. S. GIDROKSIL GURUHINI NIHOYALASH USULLARI //Proceedings of International Conference on Educational Discoveries and Humanities. – 2024. – Т. 3. – №. 5. – С. 33-38.
11. Safarovich T. O. et al. DORI VOSITALARINI TAHLIL QILISHNING ZAMONAVIY USULLARI //Proceedings of International Conference on Educational Discoveries and Humanities. – 2024. – Т. 3. – №. 5. – С. 25-28.
12. Anvarovich C. A., Razhabboevnason A. R., Safarovich T. O. Og'iz bo'shlig'i shilliq qavatini davolashda ishlatiladigan dorivor o'simliklar //Amerika pediatriya tibbiyoti va sog'liqni saqlash fanlari jurnali (2993-2149). – 2024. – Т. 2. – №. 2. – С. 491-494.
13. Kuchkarov O. A. et al. Investigation of particular parameters of a semiconductor ammonia gas analyzer //IOP Conference Series: Materials Science and Engineering. – IOP Publishing, 2020. – Т. 862. – №. 6. – С. 062101.
14. Mamadiyeva M. I., Ruziyev E. A., Mamirzayev M. A. Analitik kimyoni o'qitishda mustaqil ta'limni tashkil etish //O'zbekistonning iqtisodiy rivojlanishida kimyoning o'rni" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjumani materiallari, III qism.-SamDU. – 2018. – Т. 124.
15. Файзуллаев Н. И., Мамирзаев М. А., Асроров Д. А. ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ОБРАЗОВАНИЯ ДЕФЕКТОВ, ОБРАЗУЮЩИХСЯ В МЕЗОПОРИСТОМ УГЛЕ //Universum: химия и биология. – 2023. – №. 5-3 (107). – С. 10-19.